

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Środę dnia 1 Lutego v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Podług gazety petersburskiej z dnia 24 stycznia:

Przez rozkaz dzienny z dnia 17 stycznia, dowódca 3ciej brygady 16 dywizyi pieszej generał major Czeremisinow iszy, naznaczony naczelnikiem artylleryi 6go korpusu pieszego, na miejsce generała majora Szulmana iszego, a ten naczelnikiem 7go korpusu pieszego.

Przez rozkaz dzienny d. 18 stycznia: Jego Cesarska Mość oświadcza Naywyższe zadowolenie jenerałowi piechoty, Hrabieństwu Konownicynowi, za sprawność i porządek, znaleziony w czasie oglądania przez Jego Cesarską Wysokość Cesarzewicza korpusów: paziów, 1go i 2go kadetów i półku ślacheckiego, szczególniej zaś za odznaczający się stan 1go korpusu kadetów.

Przez rozkaz dzienny d. 19 stycznia, jenerał major, Xiążę Obolski, liczący się w kawalerii, z przyczyny choroby, na własną prośbę, uwolniony został ze służby, z wolnością noszenia mundur.

A N G L I A.

Londyn dnia 22 stycznia. Rozchodzi się tu pogłoska (pisze gazeta berlińska), iż po wysłaney ze Stambułu odpowiedzi Dywanu na *Ultimatum* Rossyjskie, postanowiono także z *Wiednia* listy do *Petersburga* i *Stambułu*, które nowe propozycje względem utrzymania pokoju ze strony Anglii i Austrii obeymują. Wezwano Rossyę i Portę, aby przyjęły pośrednictwo, i zdały się na wyrok mianować się mających pełnomocników. do ułatwienia wszelkich zatargów. Przeciwnie gazeta ministerjalna tuteysza *the Sun*, twierdzi, iż ministrowie angielscy stracili nadzieję utrzymania pokoju.

Jedna z tutejszych gazet (pisze gazeta hamburska) umieściła następujący artykuł: „Podług zdania większości obywateli naszych, powinna Anglia wszelkimi siłami opierać się utworzeniu *niepodległości kraju greckiego*, a to z następującego powodu. Spokojność i bezpieczeństwo Europy polega na tych 3 zasadach: 1) na jednakowym podziale potęgi między znaczniejszymi krajami europejskimi, aby każdy z nich mógł niepodległość swoją utrzymać i odeprzeć napad ze strony Francyi; 2) na przywróceniu dawnych dynastii do pierwiastkowych ich praw; 3) na oddaniu części zdobytych podczas ostatniej wojny krajów dla wynagrodzenia mocarstwom, które niezupełnie do dawniejszego stanu przywrócić zdołano. Według pierwszej z tych zasad, stwierdzono królestwo niderlandzkie i powiększone je prowincjami Belgickimi; uznanotego potrzebę, aby było przedmurzem między Francją i Niemcami. W tym oraz celu przydano kraj Genueski do Królestwa Sardyńskiego, aby dzieliło Francję od Włoch. Podług drugiej zasady, przywrócono Szwajcaryę z innemi krajami do dawniejszego stanu. Według zaś trzeciej zasady, Austria otrzymała wynagrodzenie we Włoszech, a Prussy w Niemczech. W ostatnim traktacie zgodzili się Mocarstwa sprzymierzone na uznanie niepodległości krajów we wszystkich, co się tyczy wewnętrzznego ich rządu, i na trzymanie się powszechnych polityki, gdyby jakie zachodziły pytania względem powszechnego dobra i równowagi europejskiej. Błądziłby ten,

ktoby sądził, iż wspomnianym traktatem wielkie Mocarstwa obowiązaly się mieszać w domowe interesy każdego kraju, a tym sposobem być sędziami i uczestnikami sporów, jakieby między dwoma ościennymi krajami zachodzić mogły. Co się tyczy Grecyi, zaprzeczyć nie można, iż wszystkie wielkie Mocarstwa starają się wspólnie uśmierzyć tameczne rozruchy. Pośrednictwo tych Mocarstw między Rossyą i Portą Otomańską opiera się na dwóch zasadach: 1) na odwróceniu wojny, która by spokojność Europy nadwreżyć mogła; 2) na pozyskaniu rękoma od Porty względem zapobieżenia nowym bezprawiom. Jesliby przedsięwzięte środki ułatwiły interesy Turcyi, Rossyi i Grecyi, w tym razie Grecya byłaby dostatecznie zabezpieczoną od wszelkich dalszych ucisków. Lubo sprawa greków wzbudza tkliwe uczucie we wszystkich, których wielki ten naród, sławny tylą pamiętkami, a dziś stekający pod jarzmem obmierzłego despotyzmu, obchodzi; przecież Anglia, jako należąca do związku stałego łądu, powinna ją uważać z dwójakiego względu, to jest, szczególnego i ogólnego interesu. Ze względu na szczególny interes, pragnie oswobodzenia greków; lecz znowu na ogólny interes, uważa niepodobieństwo, aby się wielkie Mocarstwa do tego dzieła przykładały.

(z Kor. Warsz.) Składki dla nieszczęśliwych greków coraz tu idą pomyślniej. Zakupiono znów znaczną liczbę broni i prochu, a nawet mają im postać okręty z matkami. Stąd wnosić należy, iż wsparcia, które rząd angielski daje Turcyi, nie można przypisać duchowi ludu. Jakich rząd chwytą się sposobów dla odwrócenia publicznej opinii: trudno wystawić sobie na stałym łądzie europejskim. Rozsyłane bywają listy będące w zupełnej sprzeczności z urzędowymi doniesieniami, odbieranymi z śródziemnego morza. Ale rozsądni u nas ludzie nie dają się tak łatwo uwieść, płatnym gazeciarzom.

H I S Z P A N I J A.

(z Kor. Warsz.) *Madryt* dnia 8 stycznia. Sessya dnia 4go bieżącego miesiąca była dosyć ważna. Szło o to, ażeby poddać duchowieństwo pod trybunały świeckie, wyjąwszy co do wykroczeń przeciw karności duchowney, za które będzie zawsze odpowiedzialne, zwierzchności duchowney. Niektórzy deputowani byli temu przeciwni, obstając przy zasadzie swobód duchowieństwa; lecz znaczna większość odrzuciła tę zasadę. Pan Calatrava stawając mocno przeciw wyjęciu duchowieństwa zpod władzy sądów świeckich rzekł: „Mówią nam tu według zdania s. Tomasza z Akwinu, iż ta prerogatywa duchowieństwa jest nagrodą za uczynione przez nie krajom przysługi. Alboż i wszystkie inne klasy obywatelów nie uczyniły i nie czynią krajom swoim przysług? Rolnicy, kupcy, urzędnicy nie mieliżby prawa domagać się także tych prerogatyw?“ Przyjęto ten artykuł.

Dnia 10. Uległ Król naręczeniu życzeniu zmienienia ministeryum. Z siedmiu ministrów usunął czterech, a trzem pozostałym, to jest, Panom Cano-Manuel ministrowi sprawiedliwości, Escudero morskemu, i Pelégrin zamorskiemu, kazał tamtych w sprawowaniu ich urzędów do czasu zastępować. Do tej odmiany skłonić miała Króla dnia 5go bieżącego miesiąca nieustająca deputacya stanów, i prezes jej, Pan Calatrava. Powszechne zaś jest

mniemanie, iż jak tylko ukończą się obrady te-
rażniejszych nadzwyczajnych stanów, powierzone
będą ministerya niektórym członkom terażniej-
szych stanów, z pomiędzy których wymieniają już
Panów Martinez de la Rosa, Torreno, i t. d.

Słychać, a co nie ma podpadać wątpliwości,
że skutkiem prywatnych schadzek w Madrycie, wie-
lu nowo obranych deputowanych, do składu przy-
szłych stanów zwyczajnych, będzie mianowanie
najpierwszym ich prezesem jenerała Riego, a na-
stępnych po nim (bo co miesiąc obierany jest pre-
zes) z grona tych, którzy od dwóch lat, jako zapo-
mniani, nie prawie nie znaczyli.

Dziś rano odebrał rząd nader przyjemną wia-
domość, że miasto Sewilla powróciło do posłuszeń-
stwa Królowi i prawu; a zatem wątpić nie można,
że miasta Kadyx, Murcy, Kartagena, Barcellona
i t. d. pójdą za przykładem Sewilli.

FRANCYA.

(z Gaz. Warsz.) Paryż dnia 19 stycznia.
Dziennik Rozpraw, jako gazeta ministeryalna, bro-
ni ministrów. W miarę (pisze) jak dawne podpory
władzy Królewskiej upadają, wznaga się siła,
która się z tą władzą łączy, i od wszystkich mę-
żów, znakomitych wyższem światłem, pochodzi.
Przyszłi czas arystokracji talentów, i bystra po-
lityka powinna nadal w tym korpusie posilkowym
szukać podpór tronu. Naród francuzki uprzy-
krzył sobie rewolucyą. Napoleon umarł, i jako
chrześcijanin otrzymał pomoc kapłana, którego Xią-
żęciu d'Enghien odmówił. Francya jest niewyczer-
panem źródłem bogactw; ma równość praw, wol-
ność zdań, bezpieczeństwo osobiste, kwitujący stan
skarbu i pieniądze, podstatek płodów krajowych
i zagranicznych i t. d. Na ten artykuł powstają
inne gazety; i tak *Gazeta Paryzka* wyraża: „
Władza Króleska jest zaiste najmocniejszą i
najpewniejszą zasadą Francyi; lecz na niey po-
trzeba wystawić gmach konstytucyjny, w któ-
rymby używano wszelkiej moralnej siły, wszel-
kiego światła, i wszelkiego talentu. Mównice i pras-
sy drukarskie są źródłem publicznej opinii i praw-
dy; kto im nakazuje młeczenie, zdradza tron. Każ-
da zbrodnia przeciwko wolności jest zbrodnią o-
brażonego Majestatu. „*Kuryer liberalny* cieszy się
z terażniejszych ministrów, bo chwiejący się sy-
stemat ustanie, i nie będzie trzeba lękać się lu-
dzenia, a tajne zamiary wyjdą na jaw. Jeśli zaś
Dziennik Sporów twierdzi: iż teraz większość ta-
lentów rozstrzygać będzie, bardzo w tém błdzi;
większość bowiem leczy rozstrzyga; a że mini-
strowie do niey należą, mogą więc wnosić co chcą,
i spodziewać się zwycięstwa. Tryumfowanie je-
dnak może łatwo szkodzić zwycięzcy. „

Dnia 21 stycznia. Dowódca w Belfort umarł
z ran, które zadali mu spiskowi. W mieszkaniu Pa-
na Petit Jean w Belfort znaleziono: 2 trójkoloro-
we chorągwie, 17 takichże kokard z srebrną ob-
wódką, 600 kokard wełnianych, naramienniki sze-
fa batalionu, 400 kul i blisko 1200 ładunków. Na
ulicach pozbierano kilka nowych pałaszów, które
uciekający spiskowi porzucili. Syn Pana Petit
Jean uciekł; uwięziono zaś 37 osób.

Czytamy w gazecie departamentu wyż-
szego Renu, iż były sztabowy officer, który bez
paszportu bawił w obwodzie Belfort, gdy miał
być zaprowadzony do burmistrza, skoczył w
rzekę, przepłynął ją, i groził sztyletem agentowi
policyjnemu, który go ścigał, a który go jednak
schwytał. W teyże gminie uwięziono innego szta-
bowego officera, który podobnie nie miał pas-
portu, i w roku 1815 przestał służyć w woysku.

NIDERLANDY.

(z Gaz. Warsz.) Bruxella dnia 17 stycznia.
Wychodząca tu gazeta pod napisem *Wyroczenia*,
donosi o następującym tragicznym wypadku w
Stambule: „Wielki Sultán rozgniewał janczarów,
nie pozwalając im obiecanego rabunku chrześcian
na przedmieściu Pera. Dnia 9 grudnia rozszła
się pogłoska, iż Sultán przyjął *Ultimatum* Rossy-
skie. Po tey wiadomości powstała przed serajem

okropna wrzawa. Sultán kazał przywołać do sie-
bie *Dali Muleki*, który gdy się przyznał, iż tę
wieść rozgłosił, Sultán pałaszem uciął mu głowę.
Stracenie jego na chwilę tylko uspokoiło rozhuka-
nych janczarów. Wieczorem zebrani w liczbie
17,000, chodzili po ulicach stolicy, i rabowali. Na-
próżno Sultán chciał do nich mówić, musiał wrócić
do seraju, strzelano za nim i rzucano kamieniami.
Oblegli wtedy buntownicy pałac Monarchy. Sul-
tán, straciwszy wszelką nadzieję, sprowadził całą
swoją rodzinę, i własną ręką zabił 3 córki i syna,
mówiąc: *Spełnia się przeznaczenie!* Gdy jancza-
rowie zewsząd cisnęli się do pałacu, stanął Sultán,
ostatni potomek *Mahometa*, na trupie własnego
syna i rzekłszy „*Zgaś ród Mahometa, i Państwo
Ottomańskie upada*, w oczach ich przebił serce
swoje sztyletem.“ (Taki jest (dodaje jedna z gazet
niemieckich) okropny sen *Wyroczeni*. Poeci losowi
mogą go *mutatis mutandis* użyć za materyą do tra-
gedyi.)

TURCYA.

(z Gaz. Warsz.) Stambuł dnia 29 grudnia.
Przed kilku dniami W. Sultán z Dworem swoim
przeniósł się z letniego zamku *Bekitsasz* do pa-
łacu zimowego w Seraju. Dywan ociąga się z osta-
teczną odpowiedzią na *Ultimatum* Rossyjskie, i dla
tego panuje ciągle dotychczasowa niepewność
względem wypadku układów.

Odebrano wiadomość z Archipelagu, iż okrę-
ty greckie mają znowu zupełną przewagę na mo-
rzu; iż rząd centralny Moreyczyków, pod stérem
Xiążęcia *Demetryusza Ypsylantego* jest w *Argos*,
i że widać niejaką zgodność w systemacie rzádo-
wym. Naybardziej zatrważa Portę wiadomość, iż
sławny *Ali, Ba za Janiny*, trzyma się jeszcze, i że
nie ma nadziei pokonania jego. Suloci bowiem i
Grecy zdobyli *Arta*, a woysko Tureckie oblegają-
ce *Janinę*, straciło odwagę.

Janczarowie tuteysi nie chcą po części iść
przeciwko Morei, co daje powód do rozmaitych
pogłosek.

Rząd nasz podał skargę kilku posłom euro-
pejskim, iż w całej Europie pozwalają wielu lu-
dziom uzbrajać się i udawać do Grecyi dla wal-
czenia przeciwko Turkom, co nie okazuje przyja-
cielskiego sposobu myślenia. Odebrał odpowiedź,
iż ta skarga stosuje się tylko do niektórych kra-
jów, gdzie wolność polityczna nie przeszkadza tak-
że ludzom uzbrajać się na pomoc Turkom.

Przed kilku dniami postanowił Dywan wysłać
nadzwyczajne poselstwo do Cesarza Marokańskie-
go, dla zawarcia z nim przymierza.

NIEMCY.

(z Gaz. Warsz.) Od brzegów Menu dnia 22
stycznia. Odebrane w Frankforcie listy pry-
watne z *Marsylii* donoszą, iż Anglik *Tomasz
Gordon*, nie z powodu okrucieństwa greków wzglę-
dem turków, złożył dowództwo w *Tripolizzie*, lecz
ambitne zamysły, które okazał, a które w obecnych
okolicznościach kazały się grekom lękać przewa-
żnego wpływu angielskiego, były jedyną przyczy-
ną oddalenia jego.

Xiążę grecki *Kantukuzeno*, jadąc z Grecyi
przez Włochy, przybył d. 12 b. m. do *Lauzanny*,
zkaż udal się w dalszą podróż do Niemiec.

(z *Kor Warsz.*) Król bawarski uzupełnił je-
dnę z nayważniejszych części konstytucyi, pow-
szecznie uwielbianey, wydawszy ustawę urząda-
jącą doskonale *Rady prowincjonalne*. Oto są cel-
niejsze jej przepisy: Do Rad prowincjonalnych
trzy rzeczy należeć będą: 1) Wywiadywać się o
miejscowych potrzebach prowincyi, a mianowicie
pod względem przemysłu narodowego, czy to w roln-
nictwie, czy w handlu i kunsztach; oświecać rząd
uwagami swojemi, i wspierać zdaniem. 2) Przesy-
łać będą rządowi swe życzenia i wnioski, skoro-
by dostrzegły jakie błędy w administracyi we-
wnętrzney. 3) Przesyłać będą sumienne donie-
sienia poradnicze, którychby żądał rząd od nich.
Każda rada prowincjonalna składać się będzie z 20
radców i tyluż zastępców wybranych przez wszy-

stkich obywateli każdej prowincyi, bez różnicy stanu. Gdy ci 40 kandydaci będą obrani, Król wybierze z nich tych, którzy mają być czynnymi radcami, a reszta będą ich zastępcami. Urzędownie będą dożywotnie, ale mogą złożyć ten rząd, lub go i nie przyjąć, przytoczywszy pobudki wymienione w niniejszej ustawie. Urzędnicy publiczni, ani członkowie obu izb prawodawczych nie mogą być radcami prowincjonalnymi. Raz w rok zwoływać będzie Król rady prowincjonalne, a posiedzenie ich 15 dni trwać będzie. Same z siebie nie mogą się zbierać, ani wdawać w to, co do izb i do rządu należy, lecz są tylko władzą poradniczą, obowiązana zdaniem swoim rząd oświecać i wspierać.

Ową damą, którą porwano w mieście Bonn i wywieziono, jest Xiężna Anhalt-Bernburg, siostra elektora heskiego. Mieszka teraz w pałacu elektorskim w Hanau, odbiera cześć należną jej znaczeniu, lud ją uwielbia. Otaczające ją osoby i słudzy biorą płacę od elektora jej brata. Jestto pani nader światła, przywiązana do nauk i umiejętności. Lekarz Ennemoses profesor szkoły lekarskiej w akademii w Bonn, dał jej w świeżo zasłanej okoliczności dowód poświęcenia się, odparłszy potwarz, którą złość wymyśliła, jakoby cierpiała niekiedy obłąkanie zmysłów. Dworzani jej pozostali w Bonn po jej porwaniu uwięziono, na rozkaz władz miejscowych, i pod sąd oddano.

(z Kur. Warsz.) W Hildesheimie w ciągu jednej godziny zgorzał teatr, kasyno, loża wolnych mularzy, dom resursowy, sale koncertów i bałów, gmach w którym dawano maskarady; a tak mieszkańcy miasta i okolic w jednej godzinie pozbawieni zostali na długi przeciąg czasu, a może i na zawsze wszystkich zabaw, osładzających cierpienia kłopotliwego życia.

WŁOCHY.

(z Gaz. Warsz.) Rzym dnia 2 stycznia: Sławny rzeźbiarz Thorwaldsen zrobił zuowu kilka dzieł, które uwielbienie i podziwienie wzbudzają. Przeznaczony dla Krakowa posąg marmurowy, który zaczął robić, może się nazwać naywyborniejszym posągiem wizerunkowym. Przewyższa go jednak ukończony niedawno model na posągi apostołów Piotra i Pawła, a te znowu nie wyrównują kolosalnemu posągowi Chrystusa, który już jest przez połowę zrobiony. Wspaniałość i łagodność twarzy połączone z trudną do naśladowania powagą, i sposób, jakim zbawiciel wyciąga rękę dla objęcia całego pokolenia ludzkiego, są niepodobne do opisania. Artysta robi teraz modele innych apostołów. Tak apostołowie, jako też Chrystus, są przeznaczeni do nowego kościoła w Kopenhadze. Posąg Chrystusa umieszczony będzie na ołtarzu zamiast zwyczajnego obrazu.

Uwięziono tu niedawno na żądanie dworu neapolitańskiego, niejakiego *Mariani Auricola*, podejrzanego o należenie do sekty węglarzów.

Kommissya papieżka w *Romanii* śledzi tych, którzy podczas rewolucyi neapolitańskiej liczne zbrodnie popełnili. Na doniesienie kilku uwięzionych już ludzi, poymano znowu wiele osób, a między innemi kilku uczniów akademii w *Bononii*. Toż samo dzieje się w *Medyolanie*, gdzie między uwięzionymi wymieniają Hrabiego *Arcanoti*, Hrabinę *Té* i malarkę *Milesi*. Dwie te kobiety wygnano z kraju. W *Piemencie* uwięziono także wiele ludzi.

(z Kor. Warsz.) Rzym coraz większy ozdoby nabiera, mianowicie na wielkich ulicach i wielkich rynkach. Między innemi, ulica *Corso* jest doskonale wyprostowana. Ażeby zaś można widzieć lepiej panteon Agryppy, usunięto zakrywające go po części szafasy przekupek, i przeniesiono w tył kościoła Zbawiciela targowisko rybaków, które było także w tyle tego panteonu, czyli rotundy. Wyznaczono kommissyą złożoną z budowniczych dla podźwignienia i ukończenia teatru *Valle*. Wzdłuż brzegu *Porto di Ripa grande*, będzie wystawiony przysionek na złożenie wyładowanych tam towarów ze statków.

Kommissya działająca w *Frossinone* oczyszczała z rozbojników prowincye nadmorskie i okolice Rzymu.

(z Gaz. Warsz.) Od granic włoskich dnia 11 stycznia. Posłano z *Neapolu* do *Sycylii* nadzwyczajnych kommissarzy dla wytepienia Węglarzy. Jenerałowie *Staiti*, *Clari* i *Staletta* otrzymali tym celem obszerną władzę. W samej stolicy *Palermie* wzięto pod ścisły dozór mieszkańców przedmieścia zwanego *Conceria*, którzy podczas ostatniej rewolucyi tak się wstawili, jak niegdyś mieszkańcy przedmieścia *ś. Antoniego* w *Paryżu*. Wielu z nich, podeyrzanych o kradzież uwięziono. Rząd w *Catanii* wygnął z kraju dwóch obywateli, *Natali*, byłego deputowanego z miasta w *Parlamencie* konstytucyjnym, i *Rossi*, byłego radcę stanu.

Liwna dnia 8 stycznia. Po powrocie floty tureckiej do *Dardanellów*, kapitan Basza kazał rozpuścić maytków europejskich, z których każdy dostał za służbę po 100 piastrow; maytków zaś greckich wtrącono do więzienia.

GALICYA I LUDOMERYA

(z Gaz. Warsz.) *Lwow* dnia 28 stycznia. Dzisiejsza gazeta tutejsza zawiera co następuje:

„Podług konwencyi zawartej dnia 29 czerwca 1821 r. z Król. Polskim Rządem względem długów byłego Xięstwa Warszawskiego, obligacye na pożyczki wojenne i dostawy żywności wydane dla Galicji zachodniej i cyrkułu *Zamoyskiego* Galicji wschodniej, jak dalece poddani teraźniejszego Królestwa Polskiego lub rzeczywospolitey krakowskiej byli onych pierwotnemi nabywcami, i okoliczność ta wyjaśniona jest z zapisanych imion i zwyczajnego pobytu przez nich samych w tychże obligacjach, takowe stały się długiem pomienionego Królestwa. Stosownie więc do tej ugody nie będzie więcej przedsiębrane żadne opisanie namienionych obligacyi, i wstrzymana jest wszelka wypłata procentów, bądź takowe ściągają się do zaległości lub należytości bieżącej, tak, iż ta kategoria długu nie obciąża więcej skarbu austriackiego.”

AUSTRYA.

(z Gaz. Warsz.) *Wiedeń* dnia 24 stycznia. W Czechach słowo to *Carbonari* czyli po Słowiańsku *Carbonary*, oznacza lubiących grać w karty. Niedawno więc pewny włościanin czeski bardzo się dziwił, iż przeciwko graczom tak surowe wydano urządzenie.

Biblioteka uniwersytetu tutejszego posiada exemplarz dzieła francuzkiego pod napisem. *Uwagi nad historią francuzką Vellego, Villareta i Garniera* przez *Guillarda*, z własnoręcznemi przypiskami *Napoleona*, podczas bytności jego w *Wiedniu* roku 1809.

Rząd nasz (pisze gazeta berlińska) odebrał wiadomość o rozruchach w powiecie Rzeszowskim w Galicji. Zbuntowani włościanie nie chcieli oddać pańszczyzny, i zapłacić części podatków, jaką Panom swoim byli winni. Baron *Hauer*, gubernator Galicji, dowiedziawszy się o tem, kazał wysłać batalion półku piechoty *Mazuchelli*, który wkrótce uderzył na buntowników. Wystrzelili żołnierze; 2 włościan zabili, a 7 ranili; resztę zaś rozproszyli.

(z Kor. Warsz.) Słychać, iż Cesarz nasz postanowił powrócić królestwu węgierskiemu powiaty, które były oderwane od niego przy utworzeniu królestwa *Illiryskiego*. Słychać także o zwołaniu seymu węgierskiego, i o koronowaniu Cesarzowej, jako Królowej węgierskiej.

(z Gaz. Warsz.) *Tryest* dnia 5 stycznia. *Ateiny* i *Liwadya*, najmocniejsze twierdze, są jeszcze w mocy Turków, których blisko 2000 pustoszy okolice. Ledwo ślad *Tebów* pozostał. Zamek *Le-panto* należy także do Turków. W *Castri* trzymają się jeszcze szczątki wojska grecko-liwadyjskiego. Wyspa *Kalousi* służy za miejsce zbierania się innym powstańcom. Zamysł Baszy *Negrepontu* względem jej zdobycia, dla tego się nie udał, iż jest zastoniona kilku okrętami greckimi, a Turcy nie mają tam żadnej potęgi merskiej. W *Tessalii*, mimo

zwycięstwa *Odyseusza*, nie posiadają greasy żadney ważney twierdzy. Zamysł ich przeciwko *Laryssie*, gdzie jest 5000 turków, nie wziął pomyślnego skutku. Zgoła prowadzi się wojna urywkowa. Żadna strona nie ma porządnego woyska. Kilka powiatów greckich i tureckich dało sobie wzajemnie zakładników na pewność utrzymania neutralności. Neutralni jednak turcy wiele cierpią od goralów greckich, którzy niekiedy wychodzą z swoich kryjówek, niszczą spokojne okolice, i zabijają mieszkańców. Niepodobna sobie wystawić okropney nędzy tego kraju. Handel zupełnie ustał, bo kupcy nie są bezpieczni; rolnictwo jest zaniedbana, bo nikt nie uprawia gruntu, a jeden dla drugiego nie chce pracować. Kwitające niegdyś i po większej części przez greków zamieszkane okolice miasteczka *Pharsa*, stały się bezludną pustynią.

W gazecie rzyckiej *Zuschauer*, czytamy Od brzegów *Dunaju* pod 14 stycznia. Według doniesień z *Widdynu*, uzbrajanie turków w Bośni zrzuciło niejaki zamieszanie; z resztą prowincya ta jest spokojną. Podczas ostatniego zajęcia przez turków *Kassandry* (którą jednak wkrótce znowu utracili), zdobyli oni tylko dwie armaty i wzięli 200 jeńców, którym natychmiast głowy poucinali. W *Salonice* panuje pozorna spokojność.

PORTUGALIA.

(z *Korr. Warsz.*) *Lisbona* dnia 29 grudnia. Wczoraj rozprawiały stany nad dalszymi artykułami konstytucyi. Rozpoczęła się zaś sessya od wniesionej przez Pana *Villela* poprawki artykułu, ażeby w czasie pokoju nie było naczelnego dowódcy woyska. Po zwawey nad tą poprawką rozprawie, przyjęto ją naręście, i do 105 artykułu przyłączono. Tenże *Villela* wniósł, ażeby oświadczyć w konstytucyi, że kto by został obrany deputowanym w stanach, a nie chciał przyjąć tego urzędu, nie może zostać radcą stanu w ciągu obrad, do których nie chciał należeć jako deputowany. Przyjęto ten wniosek. Pan *Canello-Porto* wniósł, ażeby rada stanu była odpowiedzialna za dawane rady Królowi wbrew prawu. Odrzucono ten wniosek, a przyjęto na jego miejsce wniosek Pana *Castello-Branco* opiewający, że rada stanu będzie odpowiedzialna za głosowanie przeciwne prawom.

AMERYKA

(z *Gaz. Warsz.*) *Kolumbia* dnia 10 października. Z powodu zwycięstwa pod *Carababo*, dzień, w którym tę bitwę stoczono, ma być co rok uroczyscie obchodzony w całej Rzeczypospolitej naszej. Na pobojuwisku wystawiona będzie kolumna tryumfalna z napisem. Dnia 14 czerwca 1821 *Szymon Bolivar*, zwycięzca, ustalił byt Rzeczypospolitej Kolumbijskiej.

Wyspa S. Tomasza dnia 4 grudnia. Ostatnie zwycięstwa jenerałów *Bolivara* i *San Martin* zadały ostatni cios władzy hiszpańskiej w Ameryce południowej; lecz zwycięzcy poróżnieni z sobą, nie mogą się zgodzić na sposób utworzenia związku między odległymi i rozmaitemi prowincjami. Większa jedność panować może w dotychczasowej północnej Ameryce hiszpańskiej, to jest w *Meksyku*. Pojedyncze południowe kraje są: *Wenezuela* licząca blisko milion mieszkańców i mająca demokratyczną konstytucyą; *Nowa Grenada* z dwoma milionami mieszkańców i konstytucyą demokratyczno-arystokratyczną; *Quito* z milionem mieszkańców jeszcze bez konstytucyi; *Peru* z milionem 500,000 mieszkańców, bez przyjętej jeszcze konstytucyi demokratycznej; *Chili* z milionem mieszkańców z konstytucyą arystokratyczną; *Buenos-Ayres* z milionem 100,000 mieszkańców i konstytucyą de-

mokratyczną; *Paraguay* z 500,000 mieszkańców zostaje tymczasowie pod rządem naczelnika. *Brazylia* mająca 7 do 8 milionów ludności, składać będzie zapewne kraj udzielnny. Sam tylko *Meryk* postanowił utworzyć niepodzielną monarchią konstytucyjną. Na wyspie *Cuba*, mającej blisko 800,000 ludności, chcieli (jak wiadomo) murzyni ustanowić monarchią, na wzór dawniejszej konstytucyi *Christopha* w *St. Domingo*; lecz spełżył ich zamysł przyprawił hersztów spisku o śmierć.

WIADOMOŚCI RÓZNE.

Królestwo Murzynów *Sennar*, które niedawno dokładniej poznano, wydaje ryż, melony, cukier, kawę i inne płody gorącego klimatu. Najważniejszą zaś jest ustawa tamecznego kraju względem Monarchy, który lubo absolutny, nie jest jednak zupełnie bezpieczny. Każdy bowiem Monarcha tameczny, wstępuje na tron pod warunkiem, iż może być straconym, gdy najwyższa rada krajowa i ministrowie uznają, że dobro kraju śmierci jego wymaga. Mimo atoli tak niedogodnego artykułu, nigdy przecież tron *Sennarski* nie wakował, ani kto kiedy po straconym Monarsze rząd obywateli. Obok tego jest tam oraz maxyma, iż następca zmarłego Króla każe zabijać wszystkich krewnych poprzednika swego.

W południowej Afryce (pisze *Kuryer Londyński*) zabili *Hottentoci* zwierzę tak wielkie, jak 3 woły lub 4 konie. Głowę jego dali Panu *Cambell*, który chce ją posłać do Anglii.

Wiara chrześcijańska i oświata europejska rozszerzają się na wyspie *Otahity*. Wystawiono tam kaplicę w guście angielskim, i obszerny gmach do obrad obywatelskich, gdzie interessa krajowe bywają roztrząsane z zupełną wolnością. Na miejscu lichych chat powstają drewniane domy, dobry rozkład mające. Król *Pomare* nakazał niedawno dobrowolną składkę na budowanie okrętu. Mieszkańcy dają pewną miarę oliwy, zamiast pieniędzy lub papierów skarbowych.

(z *Korr. Warsz.*) O Królewicu perskim *Mirzy*, który rozpoczął wojnę z *Turkami*, a jak głoszą zakończył ją zgonem traicznym, czytamy w opisie podróży odbytej w Persyi roku 1817 przez *Maurycego Kotzebue* co następuje: „*Mirza* ma lat 35, wzróg jego znamionuje łaskawość, jest roztropek i sprawiedliwy, przytém łagodni surowość prawa perskiego. Zna dobrze zwyczaje i dzieje europejskie, taktykę i geometryę; umie język angielski; a w swoim czasie tém może być dla Persyi, czém był *Piotr I* dla *Rossyi*. Zaprowadzenie regularnego woyska i artylleryi do Persyi jest jego dziełem. Piechota ma karabiny angielskie, a artyllerya konna i jazda pałasze angielskie. Obroty wojenne woyska perskiego są proste, i dają tylko do zachowania dobrego ogółu i korzystnego strzelania.

(*Kur. Warsz.*) Wyjątek z starego *Kalendarza*. Kiedy w dzień Najświętszej Panny *Gromniczney* słońce jasnie zaświeci, starzy gospodarze nazywają to „*Zayrzeniem wilka do obory*“, i przepowiadają wielkie zimna. Słońce dziś rano świeciło.

Prości *Turcy* mniemają że na każdym papierku, który trafem znajdują, imię *Boskie* niewdzialnie jest napisane, takowy więc polykają w przekonaniu, że gdy do raju przez most ogniasty przechodzić będą, każdy polknięty papier pod nogi im uściśle, a tak mniej gorąca czuć będą.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 27 january: rubel srebrny, 3 ruble kop. 86, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 77, stary rubli 11, kopiejek 58, imperyal rubli 37 kop. 50.

Wolno drukować *F. N. Golański Czł. Kom. Cenz.* — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 1 Lutego 1822 Roku v. s.

O g ł o s z e n i e.

1. Na mocy Naywyżey utwierdzonego dnia 14 marca roku 1821 postanowienia o domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, traktyerach i garkuchniach, stosownie do onego i do wyszłego w dniu 21 decembra roku tegoż z Rządu Gubernińskiego Wileńskiego rozporządzenia, Ratusz miasta Wilkomierza ogłasza, iż w mieście tym ustanowiono tylko dwa traktyery, do wydania kontraktu na utrzymanie traktyerów pojedynczo każdego wedle tego postanowienia § 15, dopuszczają się kupcy, mieszcianie i włościanie mający świadectwo na prawo handlu i mający wedle § 20, o dobrej konducie i nie zadłużeniu się atestat, a więcej postępujący co rocznie dla Skarbu mieyskiego opłaty za wolność utrzymania traktyeru, otrzyma z Ratusza miasta Wilkomierza na herbowym papierze kontraktu na lat $3\frac{1}{2}$ z terminem początkowym otwarczenia traktyeru od dnia 1 junii roku 1822, licytacja odbywać się będzie w Ratuszu miasta Wilkomierza w terminach pierwszym dnia 30 miesiąca januaryi, drugim dnia 16 i trzecim ostatecznym dnia 21 miesiąca februaryi 1822 roku, każdy przystępujący do licytacji powinien złożyć wedle § 39 kaucyą, która wedle Ukazu Rządu Gubernińskiego Wileńskiego dnia 21 decembra wyszłego, może się opierać na domach murowanych lub majątkach ziemskich, może być przyniesiona w biletach bankowych lub gotowych pieniądzech w proporcji trzeciej części roczney arędy, a przytém dom powinien być urzędownie oceniony i o swobodności tego tak jak i o swobodności majątku leżącego powinno być przedstawione, razem świadectwo Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu, w traktyerach wedle § 24, wolno będzie utrzymywać stół, herbatę, kawę, sprzedaż win, wódek zagranicznych i Rosyjskich wszelkiego rodzaju: romu, szromu, araku, likierow, pączu, w ogólności wódek ze zboża wedle § 14 ustawy o poborze z trunkow, nastojek z tychże wódek wyrabianych; piwa lekkiego, miodu, piwa i porteru angielskiego, oraz wyrabianych w Rosyi na sposób angielski. Nadto: mieć nie więcej nad dwa bilardy, o dalszych wolnościach i ostróżnościach w kondycjach przedlicytacyjnych wyrażono będzie i nadto chcący zrozumieć całe postanowienie o traktyerach, domach gościnnych, restauracyach, kawiarniach, i garkuchniach, może one czytać w każdym czasie w Ratuszu miasta Wilkomierza, o czém przez niniejsze ogłoszenie podając Ratusz do powszechney wiadomości wzywa życzących utrzymywać w Wilkomierzu traktyery, aby jawili się na terminu wyżej wyrażone, na licytację ze wszelką gotowością do Ratusza miasta Wilkomierza. Dat roku 1822 miesiąca januaryi 7 dnia. Autentycznie podpisali. Jan Hausman Burmistrz. Józef Sidorowicz Pisarz.

Za zgodność świadczę, Tytularny Sowiernik, Rządu Guberni. Sekretarz Nowicki.

1. Skutkiem Naywyżey utwierdzonego dnia 14 marca 1821 roku, postanowienia o domach Gościnnych, Restauracyach, kawiarniach, traktyerach i garkuchniach; z mocy oraz Ukazu Rządu Guberni: Wilen: pod dniem 21 decembrz 1821 roku przyzycytowanym postanowieniu nadesłanego, Ratusz Miasta Powiatowego Szawel. wzywa przez niniejsze Ogłoszenie każdego życzącego wziąć w aręde na lat trzy i pół ustanowione w Mieście Szawlach dwa traktyery, z których jeden w rynku, a drugi w drugiej części Miasta mieścić się będą; na wzięcie jakowych wedle postanowienia § 15, dopuszczają się Kupcy, Mieszcianie i Włościanie, mający świadectwo na prawo handlu i mający wedle § 20, o dobrej konducie w regularnym postępowaniu atestatu, do czego należy mieć dowód o niezadłużeniu się dla pewności co roczney dla dochodu mieyskiego opłaty, za utrzymanie traktyeru prawnie uczyniony; licytacja odbywać się ma w Szawelskim Mieyskim Ratuszu w następujących dniach: pierwszym februaryi 6, drugim 20 i na-

statek 27 tegoż miesiąca idącego 1822 roku, po ukończeniu jakowej, należący do zadzierżewienia dwóch w Szawlach traktyerow, otrzymają od Ratusza tuteyszego kontraktu na walorowym Herbowym papierze na przyszłe lat $3\frac{1}{2}$ z początkowym dla utrzymania wzmiankowanych traktyerów terminem od dnia 1 junii 1822 roku, w których kontraktach, będą mieli pojąśnienie, co mogą utrzymywać, a to odpowiednio § 24, stół, herbatę, kawę, sprzedaż win wódek zagranicznych i Rosyjskich, wszelkiego rodzaju romu, szromu, araku, likierow, pączu, w ogólności wódek ze zboża wedle § 14 ustawy o poborze z trunkow, nastojek z tychże wódek wyrabianych, piwa lekkiego, miodu, piwa i porteru angielskiego, oraz wyrabianych w Rosyi na sposób angielski, niemniej mieć nie więcej nad dwa bilardy, co się zaś ściaga dalszych ostróżności i wolności przy licytacji mający zamiar należec do oney w Ratuszu z ogólnego postanowienia dostatecznie poinformowani zostaną o wszystkich wyrażonych zaprowadzeniach, o czém niniejszym Ogłoszeniem Ratusz Szawelski dając do powszechney wiadomości, każdego z życzących utrzymywać w Szawlach traktyery na opisane powyżey terminu do licytacji ze wszelką gotowością uprasza do Ratusza Szawelskiego. Dat roku 1822 miesiąca januaryi 22 dnia. Jerzy Elberd Burmistrz.

Za zgodność świadczę, Tytularny Sowiernik Rządu Guben.: Sekretarz Nowicki.

1. Podaje się do powszechney wiadomości; iż w skutek zalecenia JW. Grodzińskiego Cywilnego Gubernatora, odbywać się będą na wymurowanie w mieście Brześciu Litewskim Kordygar dy z Plac. Formą licytacje, to jest: w pierwszych dwóch terminach 10 i 20 februaryi w Brzeskim Ziemsko powiatowym Sądzie, a ostateczny 15 marca terażniejszego roku w Grodzińskiej skarbowey izbie. Życzący zatem przyjąć na siebie obowiązek wymurowania takowych budowli, zechcą stawić się z odpowiedniemi trzeciej części wypadającej pośmiecie 2491 rubel 75 kop. srebrem summi kaucyami, na pierwsze dwa termina do Brzeskiego Ziemskopowiatowego Sądu, a na ostateczny do Grodzińskiej skarbowey izby, dopełnienie wymurowania takowych budowli temu poleconym będzie, który ze zmniejszeniem wypadającej po śmiecie summy, takowy obowiązek przyjąć na siebie zgłosi się.

Radca Wincenty Styczyński

Regestrant Mirny

Radca Tytularny J. Dobrzylewski.

Angielski agrest i duże porzeczeki.

4 Wogrodzie WJPana Korwella znayduią się przysłane z za grantcy do sprzedania krzewy angielskiego agrestu i dużych porzeczek, które w każdym czasie dostać tamże można, agrest po 3 i pół, a porzeczeki po 3 rub. sr. za kopę krzewow.

Tygodnik Wileński.

D: 31 z. m. wyszedł z druku Ner 2gi Tygodnika Wileńskiego, w którym są następujące materye: Upiór małżonek, powieść, z francuzkiego. Charakter Napoleona, mały wpływ kobiet pod jego panowaniem, anegdota i uwagi; wyjątek z dzieła Segura. Wiadomość historyczna: o marszałku Davoust, z fran. przez M. Wiersz na portret P. Sedery, z fran. p. Placydę Potanską. Mody paryskie męskie i kobiece z ryciną kolorowaną.

Można na to pismo peryodyczne prenumerować we wszystkich expedycjach gazet. Cena na mieyscu rubli sr. pięć z pocztą rubli srebr. siedm.

TEATR WILEŃSKI.

2. W następujący czwartek to jest dnia 2 februaryi dana będzie reprezentacya Opery czarodziejskiej we trzech aktach z muzyką P. Kaner pod tytułem Rusalka, Syrena Dnieatru część druga.

Rozmaitych nasion ze składu Karola Wagnera w Rydze, znajdujących się do sprzedania w magazynie Józefa Kopscha w Wilnie.

	srebr.	kop.
Maryan - - - - -	cena za jeden	18
Tymian - - - - -	-	18
Lawenda - - - - -	-	15
Szałwia (wielkie liście)	-	12
Rozmaryn - - - - -	-	18
Bazylika (małe liście)	-	18
— — (wielkie liście)	-	18
Portulak - - - - -	-	14
Trybulka (pietruszkowa nać)	-	10
Szpinag angielski ciągle trwający (perennis)	-	10
Nasturtium - - - - -	-	25
Carde benedictę - - - - -	-	12
Kalafiory angielskie nayrańsze	-	60
— — — — — późne bardzo wielkie	-	75
— — — — — cypryskie ranne wielkie	-	60
— — — — — wielkie późne	-	75
Brokuly włoskie białe	-	18
— — — — — angielskie czerwone	-	18
Kapusta ranna cukrowa	-	15
— — — — — biała do kwaszenia	-	6
— — — — — wielka brunszwicka	-	12
— — — — — czerwona ranna holenderska głowiasta	-	12
— — — — — ranna Strasburska (Wirsinghohl. Choux de Milan)	-	15
— — — — — późna ditto ditto	-	11
— — — — — Włoska, Safoyka, wielka żółta	-	11
— — — — — — — — — — — zielona	-	11
— — — — — — — — — — — Brukselskie wyrostki (Rosenkohl)	-	11
Galarepa biała	-	8
Brukiew żółta	-	6
Jarmuż niski kręty	-	6
Salata bardzo ranna angielska do pedzenia	-	18
— — — — — wielka, żółta, głowiasta, berlińska	-	15
— — — — — głowiasta, pstra	-	15
— — — — — Endivia bardzo kręta	-	12
— — — — — — — — — — — złoto żółta	-	15
Marchew holenderska bardzo ranna, do pedzenia	-	10
— — — — — czerwono żółta (Burkany)	-	5
Pietruszka cukrowa	-	6
Cukrowy korzeń	-	25
Cykorya wielka Brunszwicka	-	9
Selery wielkie, kłebiate lipskie	-	12
Buraki wcale czerwone holenderskie owikłowe	-	5
Rzepa ranna, okrągła, holenderska majowa	-	6
Rzepa biała okrągła, jesienna	-	6
— — — — — mała berlińska, czyli teltowska cukrowa	-	7½
Rzodkiewka krótko liściowa długa miesięczna	-	6
Rzodkiew zimowa czarna długa Erfurtska	-	6
Cebula wielka hiszpańska biała	-	18
— — — — — — — — — — — czerwona	-	18
— — — — — — — — — — — żółta	-	18
— — — — — holenderska biała	-	18
Pory letnie	-	18
— — — — — zimowe	-	18
Ogórki ranne holenderskie białe	-	24
— — — — — długie angielskie białe	-	24
— — — — — ranne holenderskie zielone	-	18
— — — — — długie angielskie zielone	-	18
— — — — — perskie dwie stopy długie	-	25
Melony, Arbuzy, Cantalupy w 18 gatunkach	-	250
Szparagi wielkie, białe, holenderskie	10t jeden	10
Kardy hiszpańskie	-	18
Karczochy wielkie holenderskie	-	24
Fasole czyli bob turecki bardzo szeroki tyczkowy	-	60
— — — — — mały perłowy tyczkowy (Princessbohne)	-	60
— — — — — nayrańszy karłowy	-	50
Groch cukrowy francuzki do pedzenia do użycia	-	35
— — — — — — — — — — — ranny angielski	-	35
— — — — — — — — — — — szablasy	-	35
— — — — — — — — — — — ranny majowy	-	35
— — — — — — — — — — — angielski pełny	-	35
T R A W A N A K A R M Y		
Rota-baga, czyli rzepa Szwedzka	-	110
Sporek	-	40
Wyka	-	10
Raygrass, angielski	-	60
— — — — — francuzki	-	60

Koniczyna biała pozioma	-	-	-	60
Koniczyna czerwona angielska	-	-	-	30
K W I A T Y.				
Lewkonia letnia, wszelkie gatunki	pomiesza-			
ne	-	-	-	paczek 18
— — — — 18 gatunków	-	-	-	250
— — — — 12 — — — —	-	-	-	200
Lewkonia zimowa 12 gatunków	-	-	-	200
— — — — wszystkie gatun. zmieszane,	paczek 18			
Lak, (czyli fiołki) złoty bardzo ciemny,	paczek 18			
— — — — — — — — — — wielkie kwiaty	-	-	-	25
Aurikuly we wszystkich kolorach	-	-	-	30
Gwioździki polne, pełne	-	-	-	30
Malwa w 50 gatunkach	-	-	-	240
Astry w 10 gatunkach (Reine marguerite)	-	-	-	150
Letnie kwiaty 25 gatunków	-	-	-	150
— — — — 50 — — — —	-	-	-	300
— — — — 100 — — — —	-	-	-	600
Krzewy ciągle kwitnące 50 gatunków	-	-	-	420
— — — — — — — — — — 100 — — — —	-	-	-	800
Georginy bardzo piękne 18 gatunków	-	-	-	200
Ekotyczne czyli Treybhauzowe kwiaty				
25 gatunków	-	-	-	400
50 — — — —	-	-	-	750
100 — — — —	-	-	-	1400
Ranunkuly w różnych kolorach	szuka	-	-	7½
Anemony w różnych kolorach	szuka	-	-	7½
Amarillis formosissima	-	-	-	30
Lilije białe pojedyncze	-	-	-	25
— — — — pełne	-	-	-	50

W powyższym rejestrze nie znajduje się z niektórymi innemi artykułami Radysa okrągła, gdyż tegoroczne oney nasienie nie jest doskonałe, a przeto się nie sprzedaje, wszystkie zaś inne nasiona, są prawdziwe zagraniczne w jak najlepszym gatunku, przedstawia się pod pieczęcią Pana Wagnera, a lot pełney ryzykiew wagi. Życzący mieć inne rozmaitego rodzaju nasiona lub tym podobne, mogą mieć one dostarczone po tej samey cenie co i w Rydze, płacąc tylko oprócz tego kosztu za transport i przesyłkę pocztą. Takowe komnissa przyjmują się u JPana Kopscha bezpłatnie, u którego znajduje się ogólny katalog wszystkich krzewów kwiatowych, nasion, roślin it. d. sprzedających się u JP. Wagnera. Cena onego 25 kopiejek srebrem.

2. *WJPan Bondanowicz Dworzecki Regent Graniczny Powiatu Rzeczyckiego* trudniący się dzisiaż *pożytecznym obowiązkiem przy drukarni WJPana Józefa Zawadzkiego Typografa Imperatorskiego Uniwersytetu Wileńskiego*, od dawnego czasu pracuje pilnie i gorliwie dla dobra *teraźniejszych i przyszących pokoleń nad Heraldiką* czyli opisaniem, *familiow szlacheckich*; ogłosił on to sam w *kalendarzyku politycznym na rok 1814* z prośbą; aby mu raczono nadsyłać wiadomości rzetelne o przodkach, albo powierzać na czas krótki dawne transakta służące każdemu domowi, lecz gdy dotąd nie został łaskawie wysłuchanym, przeto zamiar i żądania jego, powtarzają się jeszcze w niniejszym *Kuryerze Litewskim* w celu: ażeby tak ważne Dzieło, mogło być ukończonem i należną dokładnością.

W e z w a n i e.

2. Sąd Czasowy Głównego Litewsko - Wi-
leńskiego drugiego Departamentu w roku przeszłym
1821 julii 29 dnia, na mocy Ukazu Rządzącego
Senatu, i rozporządzenia JW. Litewskiego Wo-
jennego Gubernatora i Kawalera na rozsądzenie
z przeszłych trzech lat w Sądzie Głównym Li-
tewskim 2go Departamentu zaległych spraw u-
stanowiony; kończąc sprawy z Regestrow remis-
syynnych, po których podług zakresu prawa przy-
stąpi do wołania z regestrow appellacyynych i
obligowych. Zeby zaś strony interessowane do

zakowych spraw mogły mieć wczesną wiadomość, i wszelką do tego obiektu gotowość, postanowił otem przez gazetę Kuryera Litewskiego trzykrotnie ogłosić. Roku 1822 styczni 24 dnia.
Wincenty Malecki Assesor S. Gł.
Regent Stanisław Podbięta.

Przedaż Nasion.

2. O nasionach krajowych i zagranicznych jako to: ogurki różne oraz salaty w różnych gatunkach głowiaste, melony, kawony różnych rodzajów, włoszczyzny różne; tudzież nasiona i rośliny kwiatowe do wysadzania klumbow i dzikiej promienudy, oraz do okrycia Altan, drzewka fruktowe, jabłka i gruszki w różnych gatunkach, agrest i porzeczki wielkich gatunków, roza miesięczna we dwóch gatunkach i inne róży w różnych gatunkach, i rośliny różnego rodzaju kwiatowe; znajdują się w domu Umieńskiego pod N. 853 za Wileńską Bramą, idąc ulicą Wileńską od tyżej bramy ciągnący się do Zielonego mostu, naprzeciw kościoła s. Jerzego, z ulicy Wileńskiej obrocony zaulek do s. Jakóba w domu drugim. Za cenę pomierną wyrażone nasiona i rośliny dostać można.

Ogłoszenie.

2. Kowieńska Miejska Rada, publikuje dla wiadomości tej Gubernii mieszkanców, że kowieński trzeciej gildy kupiec, starozakonny Tanchiel Mejerowicz z powodu nieobjawienia przez niego na rok terażniejszy 1822 kupieckiego kapitału w naznaczony prawami termin, i niewniesienia wypadających skarborzi procentowych pieniędzy, na ośnowie 6 punktu postanowienia Komitetu J. M. W. Ministrów w roku 1818 miesiąca 8bra 19 dnia następnego, i Ukazu z Wileńskiej Skarbowej Izby pod datą 12 styczni idącego 1822 za N. 208 do Rady niniejszym wysłanego, ze stanu kupieckiego wykazany zsynami Józefem i Samuelem, i obrocony w okład poduszny, z jakowego powodu i zaprzecza się wspomnianemu Tanchielowi Mejerowiczowi zajęcie się przemysłem kupiectwu właściwym. Dat w Kownie 1822 miesiąca styczni 20 dnia.

Daniel Wilieniński Prezydent.
Tomasz Lenczewski Radca.
Ferdynand Ginoff Radca.
Jan Frzybylski Radca.

Ogłoszenie

2. Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na mocy postanowienia rady państwa, w dniu 7 decembra 1821 roku najwyższej przez Jego IMPERATORSKĄ MOSC potwierdzonego, podaje się do powszechnej wiadomości, iż przy poborze w ciągu terażniejszego 1822 roku poszlin z różnych towarów, liczyć się ma rubel srebrny w trzy ruble sześćdziesiąt kopiejek na bankowe assygnacye, a gdy w Najwyższym ukazie 24 nowembra 1821 roku o herbowym papierze wydanym, w 14tym punkcie powiedziano, „prawa przedańne, zastawne, i inne równą moc mające wieczyste akta, oraz obligi, Wexle, kontrakta, interczyzy i umowy w których summa oznaczona w srebrnej lub w złotej monecie, pisać na mocy egzystujących praw na herbowym papierze takiej ceny, która odpowiada summie w dokumencie wyrażonej po zredukowaniu onej na kurs assygnacyiny pilnując się w tym kursu srebra corocznie dla poboru w tamozniach wstanawiającego się; przeto ogłasza się i to, że przy zawieraniu pomienionych tranzaktów na srebrną lub złotą monetę, summe w nich wyrażoną dla wiadomości, jakiej ceny ma być herbowy papier, należy zredukować na kurs assygnacyiny, licząc każdy rubel srebrny w trzy ruble sześćdziesiąt kopiejek na assygnacye. Dat w Wilnie 1822 roku styczni 25 dnia.

Sowiełnik Wincenty Ławrynowicz.
Protokolista Ochiciński
Powytczyk Michał Petruszewicz

Wezwanie Sądowe.

2 Po wysłuchaniu w Sądzie Ziemskim Osz-

niańskim prośby szlachcica Antoniego Czernickiego Regenta, opiekuna nieletniej Floryanny Laskarysowny półkownikowny wojsk pol. podanej, wyrażającej, między innem iż: sprawa kompetytorska z Floryanną Laskarysowną po oycu Albercie Laskarysie półkowniku wojsk pol. w uoyhie roku 1815 poległym, w nieletności pozostałą, przez dekret Sądu Gł. Wileń. 2go Departamentu roku 1817 marca 1 z mającymi stosunki do funduszu Laskarysow na jednoczasowy rozbiór do Sądu Ziemskiego Oszmiań. wysłaną, i w tym Sądzie po obmowach, i innych dyllacyach, gdy dekret kompetacyą dokumentów przez wszystkie, a przez niektóre strony i ruchomego majątku pod obowiązkiem przysięg w roku 1819 styczni 17 dnia zakroczył, i już po złożonej kompetacyi przystąpienie do ostatecznej rozprawy i wykonanie przysięg następować było powinno: w ten czas w roku tymże 1819, Adwokat Marcelli Janowski od Laskarysowny zamówiony i zasolyorowany zszedł z tego świata, a z tej przyczyny mający stosunki i powołani powołani Laskarysowny, połączwszy aktoraty zakondemnowali powództwo, dla czego zszedł termin oprzysiężenia kompetacyi, póżem opieka Laskarysowny ułatwiła rzecz względem kondemnaty, i oprzysięgła realność kompetacyi, zaś wierzyciele, pretensorowie i dłużnicy do funduszu Laskarysow do uskuteczczenia obowiązku przysięgi na kompetacyi nie stawiają się, i dla tego już przez lat upływających pięć, po zasłanej departamentowej remissie zatrzymana rozprawa, z jakowego powodu opieka Laskarysowny weszła w Sąd Ziemski Oszmiań. z prośbą o wezwanie przez awizacyą w gazecie Kuryera Litewskiego do stannosci na pewny termin kompetytorów do rozprawy pod karą sprzeciwieństwa; Sąd Ziemski Oszmiański zważany słusznosci, iż niepodobnem jest: ażeby zamiar usprawiedliwienia się na stosunki do funduszu pod opieką będącej Laskarysowny nie otrzymał skutku, przez rezolucyą dnia 20 terażniejszego miesiąca styczni na powyższą prośbę nastąpi, przybycie do Sądu Ziem. Oszm. stronom w sprawie po JP. Flory Laskarysowny, interessowanym, dla oprzysiężenia kompetacyi i przyjęcia ostatecznej w Ziemstwie Oszm. rozprawy, zapewny i nieodmienny termin dzień 16 następującego miesiąca lutego biegnącego 1822 roku pod rygorem prawnym przeznaczył. Oczem interessowane strony przez Gazetę Kuryera Litewskiego uwiadomić postanowił, które niniejszym pismem i obwieszczeniami zostają. Dat Roku 1822 Stycznia 20 dnia.

Franciszek Paszkiewicz Sędzia Ziem. Pttu Oszmiań. Sędzia Ziemski Pttu Oszmiań. Karol Mosiewicz. Jan Szczepanowicz Pisarz Ziemski Oszmiański. Regent Józef Piotrowicz.

Pozew.

2 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnego całą Rosyą etc. etc. etc.

JPP. Piironelli primo Nowiński y ad praesens Donilowey matce, Piotrowi Gawryłowiczowi Nowińskiemu synowi małoletniemu, Mikołajowi Trawinowi opiekunowi do ukrycia funduszu należącym, a Józefowi Krzyżonowskiemu Prezydentowi nowo dodanemu, Mikołajowi Iwanowiczowi Nowińskiemu bratu zeszłego Dymitry Nowińskiego, Pellagii Kożewnikowej, i Irynii Mielnikowej siostrzom z dokładem ich mężów i opieki, Wiery, Alexandrze, Annie córkom, Iwanowi synowi zeszłego Iwana Nowińskiego brata Dymitry,

Iwanowi Zaozierskiemu, Iwanowi Szarapowi opiekunom tychże nieletnich sukcesorów, wszystkim próbować mogącym własności i towarów w ukryciu pozostających, pozew edyktałny przed Sądem Magistratu Wileńskiego z cytacyi JP. Iwana Iwanowicza Danilowa z Ostrowa, w referencyi, do dekretu 1821 roku mca marca 14 dnia zapadłego, i w skutkach przyjętego wynasza się oto: do wykrycia i wyprobowania czyli towarów w schronieniu dotąd będące i na satysfakcyi summy dla żal. dell. w exdywizyi odeszłej z rekognoskowanej rubli assygn. 16,145 kop. 55 do dalszego wyprobowania aktorstwa przez obżal. sukcesorów Dymitry Nowińskiego nieoddawanych, nakazana została adcytacya tychże obżal. sukcesorów przez edyktałny zapozew, dla czego skutkiem i dekretu i art. 28 roz. 4, jako w rzeczy Goscinney pożywa do Sądu Magistratu Wileńskiego, i prosi nakazania złożyć dowody do przekonania o należeniu towarów, czy do sukcesorów Dymitry Nowińskiego, czy do Petronelli primo Nowińskiej ad praesens Danilowej, czy do usatysfakcyonowania pretensyów Gawryły Nowińskiego, a dotąd przed licytacyą majątku Gawryły Nowińskiego ukrytych, a po niewyprobowaniu przez ich aktorstwa skutkiem dekretu exdywizyjnego całkowicie onych dla żal. dell. przysądzenia, pod niejawnie się w terminie artykułem 28 roz. 4 przepisany, ammissyi wiekuiesty zapisania, bliższości we wszystkim żal. uznania, dowodów utwierdzenia i expens prawnych powrót rubli assygn. 1000 sądzenia.

Roku 1822 mca januar, 20 dnia woźny świadczę, iż tego pozwu edyktałnego w sprawie JPana Iwana Iwanowicza Danilowa z Ostrowa, jako istotnego pretensora do wszystkich funduszów Gawryły Nowińskiego, po JIPP. Petronellę primo Nowińską a dopiero Danilowę, jej syna Piotra Nowińskiego, Opiekunów Mikołaja Trawina ciągle zajmującego się i Józefa Krzyżanowskiego Prezydenta Magistratuowego także dopiero dodanego, oczewiście w ręce, a zaś po Mikołaja Nowińskiego, Pellagię Kozewnikową i Irynię Mielnikową braci i siostr Dymitry Nowińskiego. Wierę, Alexandrę, Annę córek i Jona syna Iwana Nowińskiego, jako sukcesorów, i ich opiekunów Jana Zaozierskiego i Iwana Szarapowa, do drzwi Ratusza Wileń. i Gazety Kuryera Lit. popodawałem, i o rozprawie w Magistracie Wileńskim oznajmiłem. Dat ut supra.

Stanisław Parymanowski Woźny Ptu Wileń.

Roku 1822 mca Januaryi 20 dnia przed aktami Mag. Wilna stanawszy obecnie Woźny Ptu Wileń. Stanisław Parymanowski ten kwit swój relacyiny podanego pozwu ofitoie zeznał przysjałem i że jest w aktach świadczę. Ignacy Misiewicz Regent.

2. Niżej wyrażony na mocy wieczysto przedaźnego prawa i przed Sądem Ziemskim Wilkomirskim przyznanego, stawszy się sched majątku Janpola w Wilkomirskim powiecie położonego Dekretami exdywizorskiego i Sądu Głgga Lit. wremiennego Depart dla WJPana Ignacego Konstancyi Frackiewiczów wydzielonego, nadto schedy oycy Zgo Sędziego Frackiewicza, dobr Troupiów

z przyległościami wieczystym aktorem, gdy z rzeczy pomienionego dokumentu, po nabyciu przewidzianych i wyzekwowanych konwikciów. nic wolnego od Dekretów niema, a nadto znalazł oświadczający długi dalsze WJPana Ignacego Frackiewicza wartość nabytego dziedzictwa w kilku kroć przynoszące, a zład zaawansowane pieniądze za dziedzictwo i za nabyte schedy nie odpowiednią ewikcyi iżby przeto tytułem dziedzictwa już wybyłego, WJ. Pan Ignacy Frackiewicz niezaciągał żadnych długów, i ewikcyi na pomienionych majątkach jako już wybyciem wieczystem i przynoszącemi walor rzeczy długami zniestoney nieopisał a zład iż wierzący własney swojej woli uratę przypiszą niniejsze uwiadomienie zamieszcza datt 1821 Januaryi 14 dnia.

X. Jerzy Zubowicz Kan. Brzeski Probościz Rogowski.

Roku 1822 miesiąca Januaryi 24 dnia takowa awizacya może być przyjęta do druku świadczę Józef Naborowski Pisarz Grodz. Wileń.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe	
		Styczeń	
		Piątek	
		dnia 27	
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		srebre	assygnat.
		rubl	kop.
Beczka lileńska majęca garcy lilewskich 144.	Zyta suchego	—	—
	— surowego	11	41
	Pszonicy ozimey	19	76
	— jarey	—	—
	Jęczmienia	6	50
	Owsa	4	16
	Gryki	11	44
	Grochu	8	32
	Bobu	—	—
	Siemienia lnianego	8	32
	— konopnego	—	—
	Krup jęczmiennych	13	5
	— owsianych	4	50
	— gryczanych	37	98
Pud Rossyjski.	Łoju wołowego surowego	2	25
	— — — topionego	4	50
	Miodu przasn. z woskiem	3	55
	Wosku topionego niebielon.	21	25
	Świec woskowych białych	25	—
	— — — — żółtych	21	25
	— łojowych przywożnych	4	80
	— — — — tu robionych	4	80
	Włókna towarnego lnu	—	—
	— — — — pieńki	—	—
	Siana muroźnego	—	15
	— błotnego	—	10
	Faska masła 6 garcowa	4	50
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	—	—
Od 22 do 29 stycznia	Piwa krajow. becz. 46 garc.	3	30
	— dubeltowego	6	60
	Ptastwa po parze indyków	1	20
	— — — — kur	—	30
	— — — — gęsi	—	80
	— — — — kaczek	—	40
	Chleba razowego funt 1	—	11
	— — — — pyłowego przedn.	—	4
	Mięsa funt 1	—	31
	Wódki garniec 1	—	64

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 30 średnia	28 cal. 4,5 lin.	— 1,22 stopni	Południowy	Pochmurno
	dnia 31 średnia	28 — 4,13 —	— 2,75 —	Południowy	Pochmurno
	dnia 1 godz. 7	28 — 3,5 —	— 4,5 —	Połudn. Zachod.	Pogoda